

**Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport****Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública**

RESOLUCIÓ de 13 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius per a regular l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica en horari escolar, l'atenció a la urgència, així com l'administració de medicaments i l'existència de farmàcies en els centres escolars. [2018/5900]

La prestació d'atenció sanitària específica en centres d'educació es regeix pel que s'estableix en la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana; en la Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana; i l'Ordre de 29 de juliol de 2009, de la Conselleria de Sanitat, que desplega els drets de salut de xiquets i adolescents en el medi escolar.

L'article 59 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, modificada per la Llei 8/2018, de 20 d'abril, es dedica exclusivament a la salut escolar i estableix que les accions en matèria de salut escolar exigeixen l'actuació coordinada dels departaments competents en matèria de sanitat i educació.

Per a l'aplicació i desenvolupament del contingut del punt 6 d'aquest article: «Perquè els menors escolaritzats amb problemes de salut que necessiten atenció sanitària puguin seguir el seu procés escolar amb la major normalitat possible, cada centre educatiu s'adscriurà al centre de salut més pròxim, des d'on es garantirà, d'acord amb la valoració de les necessitats, l'atenció sanitària específica que siga necessària», s'hi ha treballat de forma conjunta i mitjançant consens entre les conselleries implicades en aquest tema.

La Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública acordaren publicar la Resolució d'1 de setembre de 2016, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius per a regular l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica, en horari escolar, l'atenció a la urgència previsible i no previsible, així com l'administració de medicaments i l'existència de farmàcies en els centres escolars.

Les anteriors instruccions i orientacions s'han aplicat des del curs escolar 2016-2017 fins el moment de la publicació d'aquesta resolució i han establert la forma de coordinació entre els centres educatius i els centres de salut als quals estan adscrits per a prestar l'atenció sanitària específica sobre la base de la valoració de les necessitats d'atenció sanitària existents en cada centre educatiu. En atenció a l'aplicació efectuada, a l'avaluació duta a terme i a les observacions dels diferents agents implicats, s'ha considerat oportú procedir a la seua revisió i actualització.

Per tot això, en virtut del que disposa l'article 59 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana, modificada per la Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana, així com l'article 7 del Decret 186/2017, de 24 de novembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, que disposa les competències de la Direcció General de Política Educativa, i l'article 8 del Decret 37/2017, de 10 de març, del Consell, pel qual aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, que estableix les competències de la Direcció General d'Assistència Sanitària, procedeix la publicació de les esmentades instruccions i orientacions en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* que s'adjunta a aquesta resolució.

València, 13 de juny de 2018.— El director general de Política Educativa: Jaume Fullana Mestre. El director general d'Assistència Sanitària: Rafael Sotoca Covalada.

**Conselleria de Educación,
Investigación, Cultura y Deporte****Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública**

RESOLUCIÓN de 13 de junio de 2018, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, por la que se dictan instrucciones y orientaciones de atención sanitaria específica en centros educativos para regular la atención sanitaria al alumnado con problemas de salud crónica en horario escolar, la atención a la urgencia, así como la administración de medicamentos y la existencia de botiquines en los centros escolares [2018/5900]

La prestación de atención sanitaria específica en centros de educación se rige por lo que se establece en la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana; en la Ley 8/2018, de 20 de abril, de la Generalitat, de modificación de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana; y la Orden de 29 de julio de 2009, de la Conselleria de Sanidad, por la que desarrolla los derechos de salud de niños y adolescentes en el medio escolar.

El artículo 59 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, modificada por la Ley 8/2018, de 20 de abril, se dedica exclusivamente a la salud escolar y establece que las acciones en materia de salud escolar exigen la actuación coordinada de los departamentos competentes en materia de sanidad y educación.

Para la aplicación y desarrollo del contenido del punto 6 de este artículo: «Para que los menores escolarizados con problemas de salud que necesitan atención sanitaria puedan seguir su proceso escolar con la mayor normalidad posible, cada centro educativo se adscribirá en el centro de salud más próximo, desde donde se garantizará, de acuerdo con la valoración de las necesidades, la atención sanitaria específica que sea necesaria», se ha trabajado de forma conjunta y mediante consenso entre las consellerias implicadas en este tema.

La Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública acordaron publicar la Resolución de 1 de septiembre de 2016, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, por la cual se dictan instrucciones y orientaciones de atención sanitaria específica en centros educativos para regular la atención sanitaria al alumnado con problemas de salud crónica, en horario escolar, la atención a la urgencia previsible y no previsible, así como la administración de medicamentos y la existencia de botiquines en los centros escolares.

Las anteriores instrucciones y orientaciones se han aplicado desde el curso escolar 2016-2017 hasta el momento de la publicación de esta resolución y han establecido la forma de coordinación entre los centros educativos y los centros de salud a los que están adscritos para prestar la atención sanitaria específica en base a la valoración de las necesidades de atención sanitaria existentes en cada centro educativo. Considerando la aplicación efectuada, a la evaluación llevada a cabo y a las observaciones de los diferentes agentes implicados, se ha considerado oportuno proceder a su revisión y actualización.

Por todo esto, en virtud de lo que dispone el artículo 59 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana, modificada por la Ley 8/2018, de 20 de abril, de la Generalitat, de modificación de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud, de la Comunitat Valenciana, así como el artículo 7 del Decreto 186/2017, de 24 de noviembre, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, que dispone las competencias de la Dirección General de Política Educativa, y el artículo 8 del Decreto 37/2017, de 10 de marzo, del Consell, por el que aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, que establece las competencias de la Dirección General de Asistencia Sanitaria, procede la publicación de las mencionadas instrucciones y orientaciones en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* que se adjunta a esta resolución.

València, 13 de junio de 2018.— El director general de Política Educativa: Jaume Fullana Mestre. El director general de Asistencia Sanitaria: Rafael Sotoca Covalada.

ATENCIÓ SANITÀRIA ESPECÍFICA EN CENTRES EDUCATIUS

1. Finalitat
2. Abast
3. Definicions
4. Referències
5. Responsabilitat
 - 5.1 Des de l'àmbit educatiu
 - 5.2 Des de l'àmbit familiar
 - 5.3 Des de l'àmbit sanitari
6. Descripció de les actuacions: atenció sanitària a l'alumnat amb malalties cròniques, atenció sanitària en situacions d'urgència, administració de medicaments en el centre escolar
 - 6.1 Primeres actuacions. Segona setmana de setembre
 - 6.2 Detecció de necessitats i elaboració del protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu. Tercera setmana de setembre
 - 6.3 Organització del protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu. Quarta setmana de setembre
 - 6.4 Implementació de l'atenció sanitària específica en centres educatius. Durant el curs escolar
 - 6.5. Avaluació
7. Farmaciola escolar
8. Diagrames de flux
 - 8.1 Atenció sanitària específica en centres educatius
 - 8.2 Procediment d'actuació davant una situació d'urgència sanitària
 - 8.3 Procediment per a l'administració de medicaments
9. Registres
10. Annexos
 - I. Definicions
 - II. Marc normatiu
 - III. Registre d'Alerta Escolar
 - IV. Informe de salut i prescripció mèdica per l'administració de medicaments en horari escolar
 - V. Consentiment informat del pare, mare o tutor/tutora legal i sol·licitud a la persona responsable de la direcció del centre per a subministrar medicació o una altra atenció en horari escolar
 - VI. Registre d'administració de medicaments / atenció sanitària específica

La salut, el benestar i la seguretat de l'alumnat en els centres educatius ha de ser una de les prioritats per les quals han de treballar conjuntament l'Administració de l'Estat i les administracions autonòmiques.

Els centres educatius no compten en la seua plantilla amb personal sanitari que pugua fer una atenció especialitzada davant casos d'urgència sanitària, per la qual cosa caldria una atenció inicial no especialitzada i unes actuacions generals que qualsevol ciutadà/ana amb un o una menor al seu càrrec atendria.

A més, és de coneixement general que la custòdia dels menors passa al personal del centre educatiu quan la cedeixen les famílies o tutors/res legals i que la recuperen quan cessa la del centre. En aquest sentit, existeix una extensa jurisprudència referent a l'article 1903 del Codi Civil i que ve a expressar que la responsabilitat només cessarà quan el personal del centre demostre que l'ha exercida amb tota la diligència exigible.

Així mateix, es pot afegir que, per als casos greus, l'article 195 del Codi Penal tracta sobre l'omissió del deure de socors. Qualsevol ciutadà/ana que pugua exercir l'esmentat deure de socors sense risc propi, ni de tercers, haurà d'emparar la persona o les persones que es troben en perill manifest i greu.

En conseqüència, un important grup de població, com és l'alumnat, passa una part considerable de la seua jornada als centres educatius i potser que pugua necessitar atenció no professional davant alguna situació d'urgència sanitària o subministrament de fàrmacs, sempre segons informe i prescripció del metge i a través de sol·licitud i consentiment de la família.

Conscients d'aquesta situació i sensibles a les necessitats manifestades, tant pel professorat com per les famílies, es considerarà necessari l'elaboració d'un document consensuat entre les dues conselleries a través de les direccions generals de Política Educativa i d'Assistència Sanitària i, d'aquesta manera, ajudar a complir amb la normativa vigent en un marc de màxima normalitat. Aquest consens es plasmà en la Resolució d'1 de setembre de 2016, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius per a regular l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica, en horari escolar, l'atenció a la

urgència previsible i no previsible, així com l'administració de medicaments i l'existència de farmàcies en els centres escolars.

L'anterior document s'ha aplicat des del curs 2016-2017 fins el moment de la publicació d'aquesta resolució i, en atenció a l'aplicació efectuada, a l'avaluació duta a terme i a les observacions dels diferents agents implicats, s'ha considerat oportú procedir a la seua revisió i actualització.

La prestació d'atenció sanitària específica en centres d'educació està regulada per la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana; per la Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana; i per l'Ordre de 29 de juliol de 2009, de la Conselleria de Sanitat, que desplega els drets de salut de xiquets i adolescents en el medi escolar.

L'article 59 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, modificada per la Llei 8/2018, de 20 d'abril, fa referència exclusiva a la salut escolar, i en l'apartat 1 defineix la salut escolar com el conjunt de programes i activitats dirigits a l'educació per a la salut i la conservació i el foment de la salut física, psíquica i social de l'escolar en els centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana. En l'apartat 2, es remarca la coordinació entre l'àmbit de la salut i el de l'educació. "Les accions en matèria de salut escolar exigeixen l'actuació coordinada dels departaments competents en matèria de sanitat i educació. A aquest efecte, es podran crear òrgans de cooperació per a l'aplicació, el desenvolupament i el seguiment de les previsions contingudes en aquest article, així com òrgans de caràcter consultiu que presten assessorament tècnic sobre matèries relacionades amb l'educació per a la salut". Els apartats 6 i 7 tracten sobre l'organització perquè els menors escolaritzats amb problemes de salut que necessiten atenció sanitària puguin seguir el seu procés escolar amb la major normalitat possible, per la qual cosa, cada centre educatiu s'adscriurà al centre de salut més pròxim, des d'on es garantirà, d'acord amb la valoració de les necessitats, l'atenció sanitària específica que siga necessària.

1. FINALITAT

La finalitat d'aquest document és descriure el procediment que han de seguir els centres educatius per atendre l'alumnat amb problemes de salut crònica en horari escolar, a més de la urgència sanitària, l'administració de medicaments i l'existència de farmàcies. I, per això, els centres educatius hauran de:

1. Crear un entorn de normalitat en l'escolarització per a l'alumnat amb problemes de salut.
2. Facilitar als centres educatius un marc d'organització i funcionament de l'atenció sanitària no titulada a l'alumnat, per a l'atenció de problemes de salut crònics i davant situacions d'urgència sanitària d'acord amb la normativa vigent, a més de permetre l'escolarització dels i de les alumnes en un marc de màxima normalitat amb processos d'inclusió, protecció, sensibilització, acompanyament i assessorament.
3. Orientar el personal del centre educatiu sobre la forma d'actuar davant una urgència sanitària i sobre l'administració de medicaments, de manera que, mitjançant l'aplicació del present document, se n'atenue la incertesa i es done suport al personal del centre pel que fa a les responsabilitats d'auxili i acompanyament.

2. ABAST

Serà d'aplicació a tots els centres públics no universitaris de la Generalitat Valenciana. S'hi podran acollir la resta de centres. En tot cas, els centres que no s'acullen hauran d'establir els mecanismes propis per a complir el que estableix l'article 59 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana, modificada per la Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana.

3. DEFINICIONS

Annex I. Definicions

4. REFERÈNCIES

Documents que s'han d'utilitzar com a referència d'aquest document.

Annex II. Marc normatiu.

5. RESPONSABILITATS

Descripció de les diferents responsabilitats organitzada per àmbits.

5.1 Des de l'àmbit educatiu

La persona responsable de la direcció ha d'organitzar l'aplicació del document d'«atenció sanitària específica en centres educatius» i incorporar-lo en el Reglament de règim interior.

Destaquen les tasques següents:

- Comunicar-se amb la persona coordinadora del centre de salut de referència i col·laborar en l'organització de l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica, per establir el protocol per a la prestació de l'atenció sanitària específica del centre educatiu.
- Sol·licitar, rebre, arxivar i custodiar la documentació presentada per les famílies o tutors/es legals ("Annex IV. Informe de salut i prescripció mèdica per a l'administració de medicaments en horari escolar" i "Annex V. Consentiment informat del pare, mare o tutor/a legal i sol·licitud a la persona responsable de la direcció del centre per a subministrar medicació o una altra atenció sanitària en horari escolar").
- Disposar d'un registre d'alumnes amb malalties cròniques o altres problemes de salut (Annex III. Registre d'alerta escolar)
- Organitzar, si és el cas, amb la col·laboració de tots/totes els/les professionals del

centre, l'administració de medicaments, la seua custòdia i l'accés, i respectar les indicacions contingudes en l'annex IV.

- Custodiar el registre d'administració de medicaments o altra atenció sanitària específica. (Annex VI. Registre d'administració de medicaments / atenció sanitària específica)
- Durant el curs escolar, comunicar a la persona coordinadora mèdica del centre sanitari de referència qualsevol canvi en la situació de l'alumnat del seu centre que implique la necessitat de modificar el protocol per a la prestació sanitària específica, per adaptar-lo a les necessitats reals del centre.

Personal del centre educatiu

- Tindre coneixement i accés al lloc on es troba la farmaciola i el procediment per a l'administració de medicaments en el centre escolar (apartat "8.3. Procediment per a l'administració de medicaments")
- Conèixer les actuacions davant una situació d'urgència sanitària (apartat "8.2. Procediment d'actuació davant una situació d'urgència sanitària") i, en especial, el número d'emergències 112 i les dades del centre i les de l'alumne/a a proporcionar en cas d'urgència sanitària.
- Col·laborar amb la persona responsable de la direcció del centre docent en la custòdia, l'accés i l'administració de medicaments.

5.2 Des de l'àmbit familiar

Aportar al centre:

- L'informe de salut i prescripció mèdica per a l'administració de medicaments en horari escolar (annex IV).
- Consentiment informat del pare, mare o tutor/a legal i sol·licitud a la persona responsable de la direcció del centre per a subministrar medicació o una altra atenció sanitària en horari escolar (annex V)
- Aportar la medicació prescrita pel metge o la metgessa, retolada amb el nom complet de l'alumne/a i la posologia i freqüència.
- Responsabilitzar-se tant de la seua renovació com del control de la seua caducitat.

5.3 Des de l'àmbit sanitari

El facultatiu / La facultativa encarregat/da habitualment de la salut de l'alumne o alumna:

- Emplenar l'informe de salut i prescripció mèdica per a l'administració de medicaments en horari escolar (annex IV).
- Incloure en la prescripció mèdica: el medicament prescrit, la posologia, l'horari i la forma d'administració, la duració del tractament i indicacions específiques sobre conservació, custòdia i administració.

Personal sanitari de referència del centre educatiu:

- Organitzar l'aplicació d'aquesta resolució, relativa a l'atenció sanitària específica en centres educatius, en coordinació amb els centres educatius del seu àmbit.
- Establir i aplicar el protocol per a la prestació de l'atenció sanitària específica del centre educatiu per a l'alumnat amb necessitats d'atenció per problemes de salut crònica en el centre educatiu.
- Facilitar formació sanitària específica als/a les professionals dels centres educatius d'acord amb les necessitats detectades.
- Atendre la urgència sanitària quan es requerisca.

6. DESCRIPCIONS DE LES ACTUACIONS: ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB PROBLEMES DE SALUT CRÒNICA, ATENCIÓ A LA URGÈNCIA SANITÀRIA I ADMINISTRACIÓ DE MEDICAMENTS.

L'atenció sanitària específica en centres educatius inclou l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica, l'atenció a la urgència sanitària i l'administració de medicaments.

Perquè el centre de salut puga procedir a planificar l'atenció sanitària específica necessària en els centres educatius del seu àmbit, es duran a terme durant cada curs escolar les actuacions següents, que es reflecteixen en forma de diagrama de flux en l'apartat "8.1. Atenció sanitària específica en centres educatius". Per a més detall, l'apartat 8.2 indica el procediment d'actuació davant una situació d'urgència sanitària i l'apartat 8.3 mostra el procediment per a l'administració de medicaments en els centres educatius.

6.1. Primeres actuacions **Segona setmana de setembre**

- *Durant la segona setmana del mes de setembre, la persona responsable de la direcció del centre educatiu:*
 - Sol·licitarà les famílies o representants legals de l'alumnat amb problemes de salut crònica matriculats en el seu centre, l'informe de salut i prescripció mèdica (annex IV) del/de la facultatiu/va encarregat/da habitualment de la salut de l'alumne/a sobre les condicions de salut que requereixen atenció sanitària específica durant la seua estada en el centre docent.
 - Proporcionarà a la persona coordinadora del centre de salut, en estricte respecte a la normativa que regula la protecció de dades, una llista de l'alumnat escolaritzat afectat per problemes de malalties cròniques i que requereix atenció sanitària específica en l'horari escolar, així com els informes mèdics de cadascú.
 - En cas que l'alumne/a requerisca l'administració de medicació o alguna altra atenció sanitària durant l'horari escolar, i el metge o la metgessa considera que això ho pot realitzar una persona sense titulació sanitària, presentats els annexos IV i V per part de la família o representants legals, organitzarà la custòdia, l'accés i l'administració de medicaments amb la col·laboració de tots els/les professionals del centre educatiu i atendrà les indicacions establides pel metge o la metgessa a l'annex IV.

Els centres educatius, en virtut de la seua autonomia i en estricte respecte a la normativa que regula la protecció de dades, podran avançar aquestes primeres actuacions en funció del calendari de matrícula.

Quan al llarg del curs s'incorpore al centre educatiu un alumne nou o una alumna nova que requerisca atenció sanitària específica, la persona responsable de la direcció del centre educatiu ho comunicarà a la persona coordinadora del centre de salut perquè es procedisca a la valoració de les necessitats de l'alumne/a i s'elabore el protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu.

6.2 Detecció de necessitats i elaboració del protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu
Tercera setmana de setembre

- *Durant la tercera setmana del mes de setembre, la persona coordinadora del centre de salut i la coordinació d'infermeria del centre de salut:*
 - Valoraran les necessitats d'atenció sanitàries de l'alumnat amb malalties cròniques de cada centre educatiu, i en demanaran la informació clínica necessària en cada cas.
 - Sempre que siga possible, la valoració de necessitats es farà en el centre educatiu, per a evitar-ne el desplaçament de l'alumnat. Quan haja de realitzar-se en el centre de salut, l'alumnat estarà acompanyat per la seua família, representants legals o persona en qui deleguen.
 - Establiran una atenció a l'alumnat que ho requerisca en cada centre educatiu del seu àmbit. Es procurarà que aquesta atenció sanitària interrompa el mínim possible l'horari escolar de l'alumnat afectat.
- *El protocol per a la prestació d'atenció sanitària específica del centre educatiu inclourà la informació corresponent a:*

- Dades d'identificació del centre educatiu
- Dades d'identificació del centre sanitari
- Curs escolar
- Dades d'identificació de cada alumne/alumna: nom, cognoms, SIP
- Diagnòstics
- Atenció sanitària específica a prestar a cada alumne/alumna
- Alerta escolar (sí/no)
- Activitats a realitzar pels/per les professionals sanitaris/sanitàries: recursos destinats, temps de dedicació i horari d'atenció
- Alta de l'atenció quan no siga necessària la prestació de l'atenció sanitària específica
- Observacions
- Dades d'identificació i firma de la persona coordinadora del centre de salut

- Dades d'identificació i firma de la persona coordinadora d'infermeria
- Dades d'identificació i firma de la persona responsable de la direcció del centre educatiu

- *La persona coordinadora del centre de salut, per a garantir una atenció sanitària específica òptima en els centres educatius, durà a terme almenys les actuacions següents:*
 1. Posar-se en contacte amb la persona responsable de la direcció del centre educatiu per facilitar-li el protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu que s'haja establert.
 2. Enviar còpia a la persona responsable de la direcció d'atenció primària del departament de salut, qui ho comunicarà a la Direcció General d'Assistència Sanitària.

6.3 Organització del protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu
Quarta setmana de setembre

- *Durant l'última setmana del mes de setembre, la persona coordinadora del centre de salut i la persona responsable de la direcció del centre educatiu:*
 - Organitzaran el desenvolupament i la implementació del protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu per al curs escolar.
 - Emplenaran el registre d'alerta escolar (annex III)
 - D'acord amb les necessitats sanitàries detectades, planificaran la formació sanitària específica als/a les professionals dels centres educatius.
 - Preveuran accions de sensibilització i mesures organitzatives al centre educatiu.

6.4 Implementació de l'atenció sanitària específica en centres educatius Durant el curs escolar

- *La persona responsable de la direcció del centre educatiu:*
 - Comunicarà a la persona coordinadora del centre de salut de referència qualsevol canvi en la situació de l'alumnat del seu centre que implique la necessitat de modificar el protocol per a la prestació sanitària específica del centre educatiu, per adaptar-lo a les necessitats reals del centre.
 - Custodiarà el registre d'administració de medicaments o una altra atenció sanitària (annex VI), que conservarà les dades històriques i permetrà conèixer amb claredat les necessitats d'atenció sanitària de l'alumnat actual.
- *La persona coordinadora del centre de salut i la persona responsable de la direcció del centre educatiu:*
 - Implementaran les accions formatives, de sensibilització i organitzatives que s'hagen determinat.
- *El personal del centre educatiu:*
 - En cas de dubte en l'administració de medicaments, tal com es reflecteix al diagrama de flux de l'apartat 8.3, es dirigirà a la família, al centre de salut de referència o al telèfon 112, si és el cas.
 - Enregistrarà l'administració de medicaments o altra atenció sanitària (annex VI).
 - Davant una urgència sanitària, la persona del centre educatiu que estiga present haurà de fer-se càrrec de la primera actuació i seguir el procediment establert al diagrama de flux de l'apartat 8.2, el qual estarà inclòs en el Reglament de règim interior del centre.

Actuació davant una situació d'urgència sanitària:

1. Telefonar al 112.
 - a) Indicar que es tracta d'una "Alerta Escolar", quan és una urgència per malaltia crònica (asma, diabetis, epilèpsia o al·lèrgia), o que es tracta d'una situació sobtada.

b) Indicar al 112 la localització de la urgència: direcció del centre i persona i telèfon de contacte.

c) Dades mèdiques de l'alumne o alumna i símptomes i signes que presenta (conscient, inconscient, dificultat respiratòria, ferides, etc.).

d) Seguir les indicacions del 112 o, en cas de derivació del 112, les indicacions mèdiques del Centre d'Informació i Coordinació d'Urgència (CICU), que donarà les pautes d'actuació i indicarà l'enviament de serveis sanitaris al lloc, o si és procedent, el trasllat de l'alumne o alumna al centre de salut, entre altres.

2. Avisar la família.

6.5 Avaluació

L'aplicació de l'atenció sanitària específica en el centre educatiu es valorarà en la memòria final de curs, i inclourà, si s'escau, propostes de millora per al curs següent.

7. FARMACIOLA ESCOLAR

Encara que la legislació no obliga a l'equipament amb una farmaciola reglamentària a cap centre educatiu, seria recomanable tindre'n una.

Condicions:

- Que hi haja una persona responsable encarregada de revisar i reposar la farmaciola després del seu ús; d'evitar l'acumulació de productes innecessaris o en mal estat, caducats, etc., i de comprovar que tot el material està ordenat i té un etiquetatge adequat.
- Que estiga ubicada en lloc visible, sense pany i fora de l'abast de l'alumnat.
- Que la conservació i custòdia dels medicaments s'ajuste a les indicacions establides en la prescripció mèdica.

Serà visible un adhesiu amb:

1. El número de telèfon d'emergència 112,
2. el número del centre de salut de referència i
3. l'adreça i el telèfon del centre educatiu.

Tot el personal del centre educatiu ha de conèixer la localització exacta de la farmaciola i el material que inclou.

Contingut recomanable:

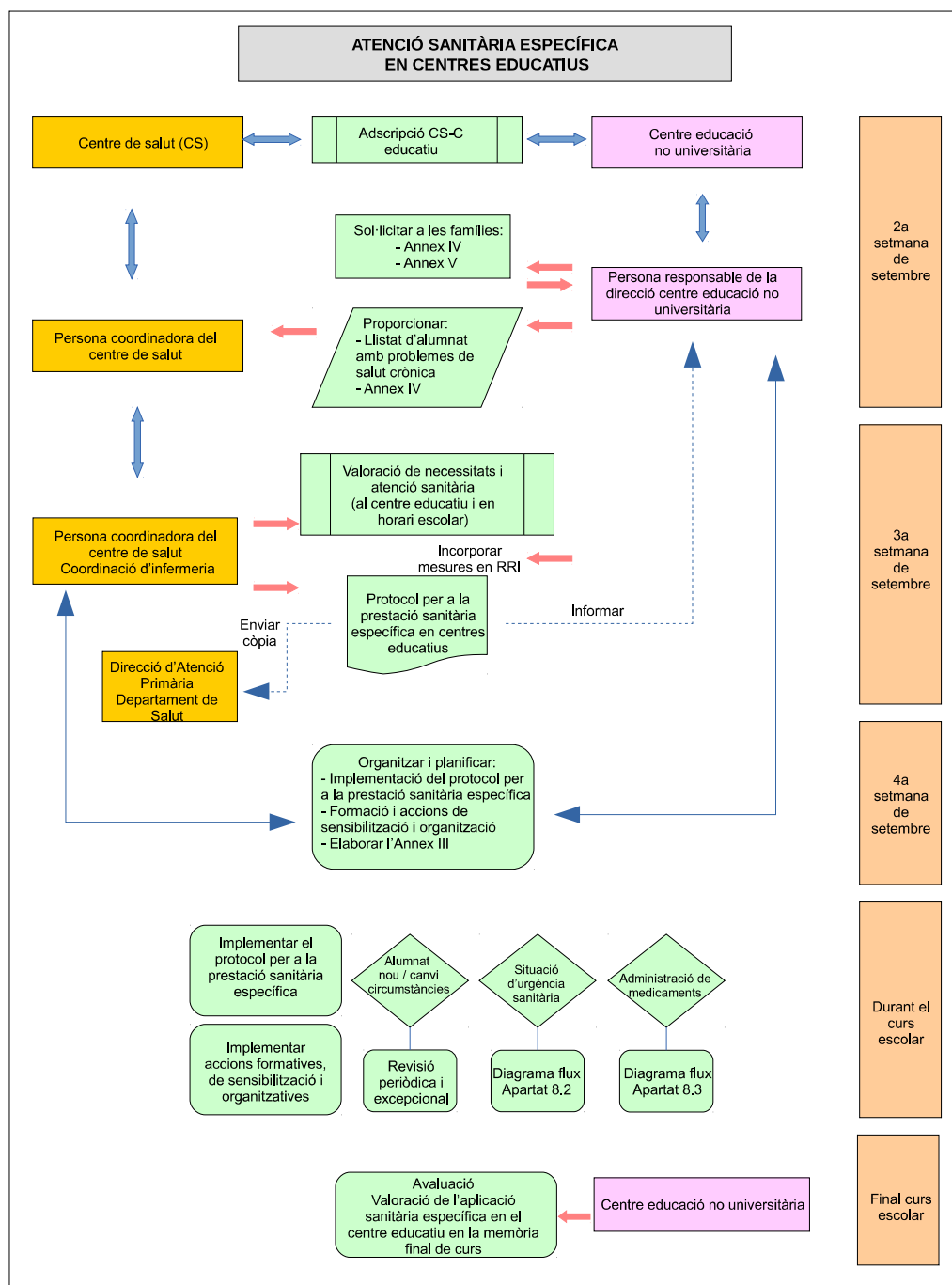
- 1 envàs d'aigua oxigenada (250 ml)
- 1 envàs de clorhexidina (100 ml).
- 1 envàs de tul greixat
- 1 envàs de gases estèrils
- 4 benes (2 benes de 5x5 i 2 benes de 10x10)
- 1 esparadrap
- 1 envàs de tiretes
- 1 torniquet o goma per a fer compressió
- Guants estèrils d'un sol ús
- Unes pinces i unes tisores

Si es decideix incorporar algun medicament, incloure un envàs de pomada antiinflamatòria i un envàs de pomada per a cremades.

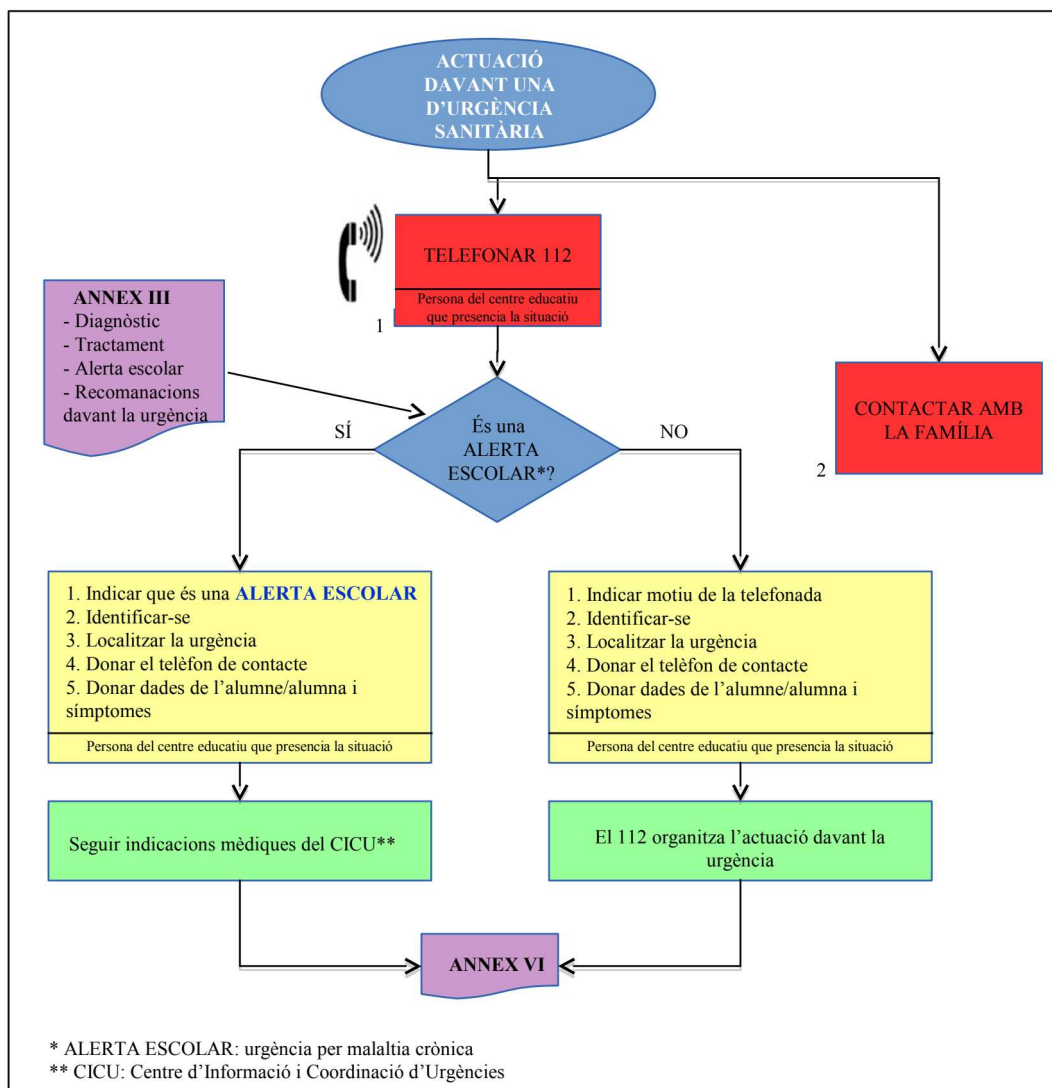
8. DIAGRAMES DE FLUX

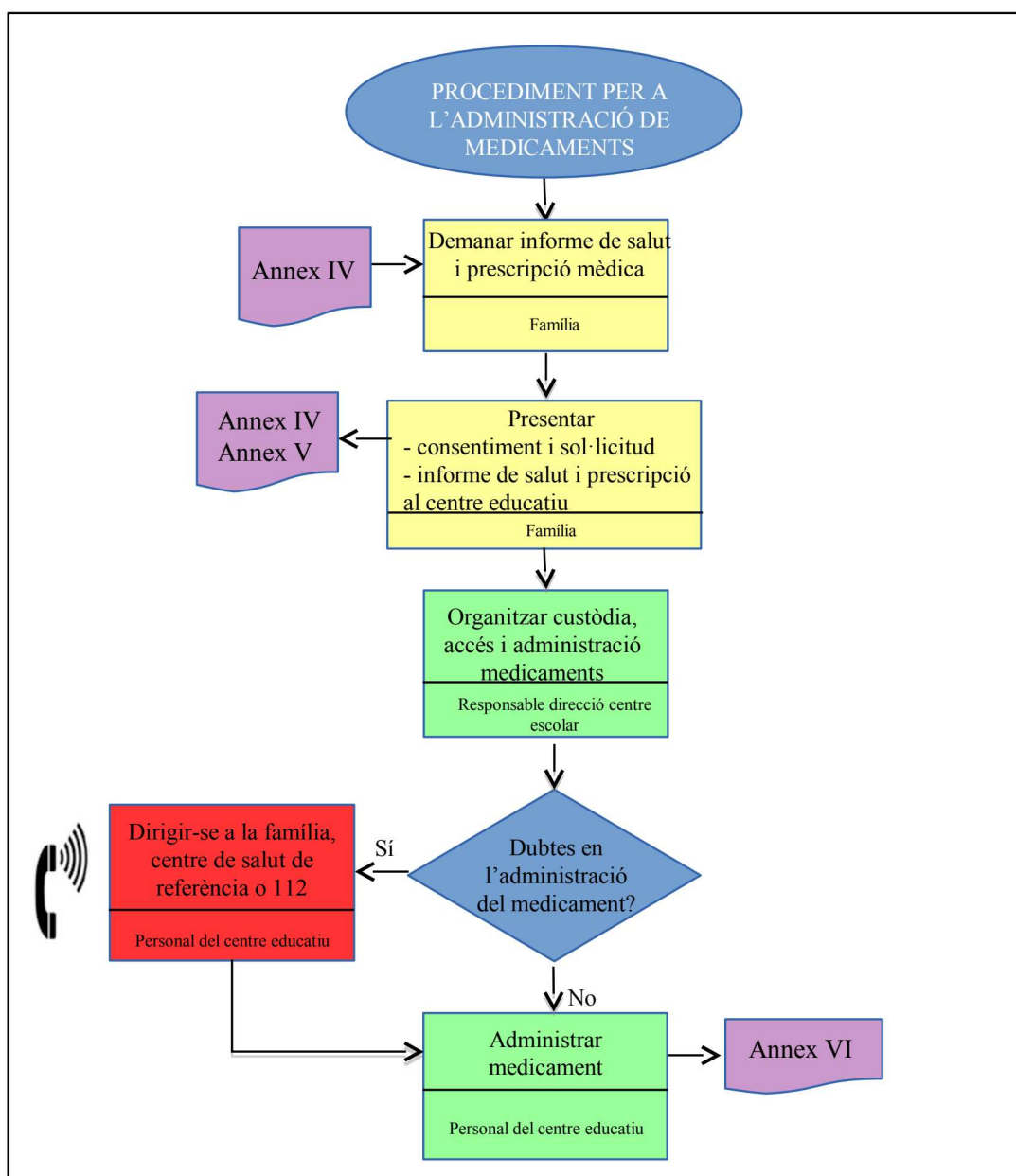
8.1 Atenció sanitària específica en centres educatius

8.2 Procediment d'actuació davant una situació d'urgència sanitària

8.3 Procediment per a l'administració de medicaments

9. REGISTRES

1. Annex III. Registre d'alerta escolar.
2. Annex IV. Informe de salut i prescripció mèdica per a l'administració de medicaments en horari escolar.
3. Annex V. Consentiment informat del pare, mare o tutor/a legal i sol·licitud a la persona responsable de la direcció del centre per a subministrar medicació o una altra atenció sanitària en horari escolar.
4. Annex VI. Registre d'administració de medicaments / atenció sanitària específica.

10. ANNEXOS

(S'hi adjunten)

ANNEX I
DEFINICIONS**MALALTIA CRÒNICA**

Trastorns orgànics i funcionals que obliguen a una modificació de la manera de viure de l'individu, i que han persistit i és probable que persistisquen durant molt de temps.

PROTOCOL PER A LA PRESTACIÓ D'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA ESPECÍFICA EN CENTRES EDUCATIUS

Procediment dissenyat per a la prestació de l'atenció sanitària específica a l'alumnat que la necessita en cada centre educatiu, elaborat en col·laboració pel centre de salut de referència i la direcció del centre educatiu, adscrit al seu àmbit.

URGÈNCIA SANITÀRIA

Una urgència sanitària és una situació de salut que es presenta sobtadament, requereix atenció o tractament immediat i porta implícita una alta probabilitat de risc per a la vida, si no és atesa.

ALERTA ESCOLAR

S'entén per alerta escolar aquella urgència sanitària produïda per una complicació d'alguna de les malalties cròniques (asma, diabetis, epilèpsia o al·lèrgia).

ANNEX II

MARC NORMATIU

- Codi Penal: articles 195, 196 i 412.
 - Articles 195 i 196 (relatius a l'omissió del deure de socors).
 - Article 412 (relatiu a la desobediència i denegació d'auxili).
- Codi Civil: articles 1104, 1902 i 1903.
 - Article 1104 (relatiu a la naturalesa i efecte de les obligacions).
 - Articles 1902 i 1903 (relatius a les obligacions que naixen de culpa o negligència).
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic: capítol IV «De la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques», articles 32 a 37.
- Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana.
- Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de Salut de la Comunitat Valenciana.
- Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'enjudiciament civil: articles 12 i següents.
- Ordre de 29 de juliol de 2009, de la Conselleria de Sanitat, que desplega els drets de salut de xiquets i adolescents en el medi escolar.
- Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE.

ANNEX IV
INFORME DE SALUT I PRESCRIPCIÓ MÈDICA PER A L'ADMINISTRACIÓ DE
MEDICAMENTS EN HORARI ESCOLAR

DADES DE L'ALUME/A:

DIAGNÒSTIC:

TRACTAMENT:

L'alumne/a ha de rebre en horari escolar la medicació següent:

Medicació (nom comercial del producte)	Dosi	Hora d'administració	Procediment/ via per a la seua administració	Duració del tractament	Indicacions específiques sobre conservació, custòdia i administració del medicament

Recomanacions d'actuació i altres observacions:

Facultatiu o facultativa que prescriu el tractament:

Data:

Signat

Núm. col·legiat/col·legiada:

ANNEX V**CONSENTIMENT INFORMAT DEL PARE, MARE O TUTOR/A LEGAL****I****SOL·LICITUD A LA PERSONA RESPONSABLE DE LA DIRECCIÓ DEL CENTRE
PER A SUBMINISTRAR MEDICACIÓ
O UNA ALTRA ATENCIÓ SANITÀRIA EN HORARI ESCOLAR**

Sr./Sra. _____

amb NIF: _____, amb domicili als efectes de notificació a _____

localitat _____ CP _____ província _____

telèfons _____ / _____ / _____

correu electrònic _____

pare, mare, tutor / tutora legal de l'alumne/alumna _____

_____ del curs _____ grup _____

del centre educatiu _____

de la localitat de _____

Indica que ha sigut informat/ada pel metge / per la metgessa, Sr./Sra.

col·legiat/col·legiada núm. _____ de tots els aspectes relatius a
l'administració de la medicació prescrita a l'alumne/alumna en horari escolar i dóna el seu
consentiment per a la seua administració en el centre educatiu pel personal no sanitari, i**SOL·LICITA**

A la persona responsable de la direcció del centre educatiu que arbitre els mitjans
necessaris per a administrar la medicació / l'atenció específica, segons la prescripció i
indicacions mèdiques que s'adjunten.

Aquesta autorització podrà ser revocada prèvia comunicació escrita a la persona
responsable de la direcció del centre docent.

Documentació que s'aporta (OBLIGATORI): informe de salut i prescripció mèdica per a l'administració de medicaments en horari escolar (annex IV).

_____, _____, de/d' _____, 20____

Signat _____

NIF _____

ANNEX VI

REGISTRE D'ADMINISTRACIÓ DE MEDICAMENTS / ATENCIÓ SANITÀRIA ESPECÍFICA

[illegible]

ATENCIÓN SANITARIA ESPECÍFICA EN CENTROS EDUCATIVOS

1. Finalidad
2. Alcance
3. Definiciones
4. Referencias
5. Responsabilidad
 - 5.1 Desde el ámbito educativo
 - 5.2 Desde el ámbito familiar
 - 5.3 Desde el ámbito sanitario
6. Descripción de las actuaciones: atención sanitaria al alumnado con enfermedades crónicas, atención sanitaria en situaciones de urgencia, administración de medicamentos en el centro escolar
 - 6.1 Primeras actuaciones. Segunda semana de septiembre
 - 6.2 Detección de necesidades y elaboración del protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo. Tercera semana de septiembre
 - 6.3 Organización del protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo. Cuarta semana de septiembre
 - 6.4 Implementación de la atención sanitaria específica en centros educativos. Durante el curso escolar
 - 6.5. Evaluación
7. Botiquín escolar
8. Diagramas de flujo
 - 8.1 Atención sanitaria específica en centros educativos
 - 8.2 Procedimiento de actuación ante una situación de urgencia sanitaria
 - 8.3 Procedimiento para la administración de medicamentos
9. Registros
10. Anexos
 - I. Definiciones
 - II. Marco normativo
 - III. Registro de Alerta Escolar
 - IV. Informe de salud y prescripción médica para la administración de medicamentos en horario escolar
 - V. Consentimiento informado del padre, madre o tutor/tutora legal y solicitud a la persona responsable de la dirección del centro para suministrar medicación u otra atención en horario escolar
 - VI. Registro de administración de medicamentos / atención sanitaria específica

La salud, el bienestar y la seguridad del alumnado en los centros educativos tiene que ser una de las prioridades por las que deben de trabajar conjuntamente la Administración del Estado y las administraciones autonómicas.

Los centros educativos no cuentan en su plantilla con personal sanitario que pueda hacer una atención especializada ante casos de urgencia sanitaria, por lo cual haría falta una atención inicial no especializada y unas actuaciones generales que cualquier ciudadano/a con un o una menor a su cargo atendería.

Además, es de conocimiento general que la custodia de los menores pasa al personal del centro educativo cuando la ceden las familias o tutores/as legales y que la recuperan cuando cesa la del centro. En este sentido, existe una extensa jurisprudencia en lo referente al artículo 1903 del Código Civil y que viene a expresar que la responsabilidad solo cesará cuando el personal del centro demuestre que la ha ejercido con toda la diligencia exigible.

Así mismo, se puede añadir que, para los casos graves, el artículo 195 del Código Penal trata sobre la omisión del deber de socorro. Cualquier ciudadano/a que pueda ejercer el mencionado deber de socorro sin riesgo propio, ni de terceros, tendrá que amparar a la persona o personas que se encuentran en peligro manifiesto y grave.

En consecuencia, un importante grupo de población, como es el alumnado, pasa una parte considerable de su jornada en los centros educativos y, tal vez, pueda necesitar atención no profesional ante alguna situación de urgencia sanitaria o suministro de fármacos, siempre según informe y prescripción del médico y a través de solicitud y consentimiento de la familia.

Conscientes de esta situación y sensibles a las necesidades manifestadas, tanto por el profesorado como por las familias, se consideró necesario la elaboración de un documento consensuado entre las dos consellerias a través de las direcciones generales de Política Educativa y de Asistencia Sanitaria y, de este modo, ayudar a cumplir con la normativa vigente en un marco de máxima normalidad. Este consenso se plasmó en la Resolución de 1 de septiembre de 2016, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, por la cual se dictan instrucciones y orientaciones de atención sanitaria específica en centros educativos

para regular la atención sanitaria al alumnado con problemas de salud crónica, en horario escolar, la atención a la urgencia previsible y no previsible, así como la administración de medicamentos y la existencia de botiquines en los centros escolares.

El anterior documento se ha aplicado desde el curso 2016-2017 hasta el momento de la publicación de esta resolución y, considerando la aplicación efectuada, a la evaluación llevada a cabo y a las observaciones de los diferentes agentes implicados, se ha considerado oportuno proceder a su revisión y actualización.

La prestación de atención sanitaria específica en centros de educación está regulada por la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana; por la Ley 8/2018, de 20 de abril, de la Generalitat, de modificación de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana; y por la Orden de 29 de julio de 2009, de la Conselleria de Sanidad, por la que desarrolla los derechos de salud de niños y adolescentes en el medio escolar.

El artículo 59 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, modificada por la Ley 8/2018, de 20 de abril, hace referencia exclusiva a la salud escolar, y en el apartado 1 define la salud escolar como el conjunto de programas y actividades dirigidos a la educación para la salud y la conservación y el fomento de la salud física, psíquica y social del escolar en los centros docentes no universitarios de la Comunitat Valenciana. En el apartado 2, se remarca la coordinación entre el ámbito de la salud y el de la educación. “Las acciones en materia de salud escolar exigen la actuación coordinada de los departamentos competentes en materia de sanidad y educación. A tal efecto, se podrán crear órganos de cooperación para la aplicación, el desarrollo y el seguimiento de las previsiones contenidas en este artículo, así como órganos de carácter consultivo que presten asesoramiento técnico sobre materias relacionadas con la educación para la salud”. Los apartados 6 y 7 tratan sobre la organización para que los menores escolarizados con problemas de salud que necesitan atención sanitaria puedan seguir su proceso escolar con la mayor normalidad posible, para lo cual, cada centro educativo se adscribirá en el centro de salud más próximo, desde donde se garantizará, de acuerdo con la valoración de las necesidades, la atención sanitaria específica que sea necesaria.

1. FINALIDAD

La finalidad de este documento es describir el procedimiento que tienen que seguir los centros educativos para atender al alumnado con problemas de salud crónica en horario escolar, además de la urgencia sanitaria, la administración de medicamentos y la existencia de botiquines. Y, para eso, los centros educativos tendrán que:

1. Crear un entorno de normalidad en la escolarización para el alumnado con problemas de salud.
2. Facilitar en los centros educativos un marco de organización y funcionamiento de la atención sanitaria no titulada al alumnado, para la atención de problemas de salud crónicos y ante situaciones de urgencia sanitaria de acuerdo con la normativa vigente, además de permitir la escolarización de los alumnos y alumnas en un marco de máxima normalidad con procesos de inclusión, protección, sensibilización, acompañamiento y asesoramiento.
3. Orientar al personal del centro educativo sobre la forma de actuar ante una urgencia sanitaria y sobre la administración de medicamentos, de forma que, mediante la aplicación del presente documento, se atenúe la incertidumbre y se apoye al personal del centro en lo referente a las responsabilidades de auxilio y acompañamiento.

2. ALCANCE

Será de aplicación en todos los centros públicos no universitarios de la Generalitat Valenciana. Se podrán acoger el resto de centros. En todo caso, los centros que no se acojan tendrán que establecer los mecanismos propios para cumplir lo que establece el artículo 59 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana, modificada por la Ley 8/2018, de 20 de abril, de la Generalitat, de modificación de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana.

3. DEFINICIONES

Anexo I. Definiciones

4. REFERENCIAS

Documentos que deben utilizarse como referencia de este documento.

Anexo II. Marco normativo.

5. RESPONSABILIDADES

Descripción de las diferentes responsabilidades organizada por ámbitos.

5.1 Desde el ámbito educativo

La persona responsable de la dirección tiene que organizar la aplicación del documento de «atención sanitaria específica en centros educativos» e incorporarlo en el Reglamento de régimen interior.

Destacan las tareas siguientes:

- Comunicarse con la persona coordinadora del centro de salud de referencia y colaborar en la organización de la atención sanitaria al alumnado con problemas de salud crónica, para establecer el protocolo para la prestación de la atención sanitaria específica del centro educativo.
- Solicitar, recibir, archivar y custodiar la documentación presentada por las familias o tutores/as legales ("Anexo IV. Informe de salud y prescripción médica para la administración de medicamentos en horario escolar" y "Anexo V. Consentimiento informado del padre, madre o tutor/a legal y solicitud a la persona responsable de la dirección del centro para suministrar medicación u otra atención sanitaria en horario escolar").
- Disponer de un registro de alumnos con enfermedades crónicas u otros problemas de salud (Anexo III. Registro de alerta escolar)
- Organizar, si es el caso, con la colaboración de todos/todas los/las profesionales

del centro, la administración de medicamentos, su custodia y acceso, y respetar las indicaciones contenidas en el anexo IV.

- Custodiar el registro de administración de medicamentos u otra atención sanitaria específica. (Anexo VI. Registro de administración de medicamentos / atención sanitaria específica).
- Durante el curso escolar, comunicar a la persona coordinadora médica del centro sanitario de referencia cualquier cambio en la situación del alumnado de su centro que implique la necesidad de modificar el protocolo para la prestación sanitaria específica, para adaptarlo a las necesidades reales del centro.

Personal del centro educativo

- Tener conocimiento y acceso al lugar donde se encuentra el botiquín y el procedimiento para la administración de medicamentos en el centro escolar (apartado "8.3. Procedimiento para la administración de medicamentos")
- Conocer las actuaciones ante una situación de urgencia sanitaria (apartado "8.2. Procedimiento de actuación ante un situación de urgencia sanitaria") y, en especial, el número de emergencias 112 y los datos del centro y los del/de la alumno/a a proporcionar en caso de urgencia sanitaria.
- Colaborar con la persona responsable de la dirección del centro docente en la custodia, el acceso y la administración de medicamentos.

5.2 Desde el ámbito familiar

Aportar en el centro:

- El informe de salud y prescripción médica para la administración de medicamentos en horario escolar (anexo IV).
- Consentimiento informado del padre, madre o tutor/a legal y solicitud a la persona responsable de la dirección del centro para suministrar medicación u otra atención sanitaria en horario escolar (anexo V).
- Aportar la medicación prescrita por el médico o la médica, rotulada con el nombre completo del/de la alumno/a y la posología y frecuencia.
- Responsabilizarse tanto de su renovación como del control de su caducidad.

5.3 Desde el ámbito sanitario

El facultativo / La facultativa encargado/a habitualmente de la salud del alumno o de la alumna:

- Rellenar el informe de salud y prescripción médica para la administración de medicamentos en horario escolar (anexo IV).
- Incluir en la prescripción médica: el medicamento prescrito, la posología, el horario y la forma de administración, la duración del tratamiento e indicaciones específicas sobre conservación, custodia i administración.

Personal sanitario de referencia del centro educativo:

- Organizar la aplicación de esta resolución, relativa a la atención sanitaria específica en centros educativos, en coordinación con los centros educativos de su ámbito.
- Establecer y aplicar el protocolo para la prestación de la atención sanitaria específica del centro educativo para el alumnado con necesidades de atención por problemas de salud crónica en el centro educativo.
- Facilitar formación sanitaria específica a los/las profesionales de los centros educativos de acuerdo con las necesidades detectadas.
- Atender la urgencia sanitaria cuando se requiera.

6. DESCRIPCIONES DE LAS ACTUACIONES: ATENCIÓN AL ALUMNADO CON PROBLEMAS DE SALUD CRÓNICA, ATENCIÓN A LA URGENCIA SANITARIA Y ADMINISTRACIÓN DE MEDICAMENTOS

La atención sanitaria específica en centros educativos incluye la atención sanitaria al alumnado con problemas de salud crónica, la atención a la urgencia sanitaria y la administración de medicamentos.

Para que el centro de salud pueda proceder a planificar la atención sanitaria específica necesaria en los centros educativos de su ámbito, se llevarán a cabo durante cada curso escolar las actuaciones siguientes, que se reflejan en forma de diagrama de flujo en el apartado "8.1. Atención sanitaria específica en centros educativos". Para más detalle, el apartado 8.2 indica el procedimiento de actuación ante una situación de urgencia sanitaria y el apartado 8.3 muestra el procedimiento para la administración de medicamentos en los centros educativos.

6.1. Primeras actuaciones
Segunda semana de septiembre

- *Durante la segunda semana del mes de septiembre, la persona responsable de la dirección del centro educativo:*
 - Solicitará a las familias o representantes legales del alumnado con problemas de salud crónica matriculados en su centro, el informe de salud y prescripción médica (anexo IV) del/de la facultativo/a encargado/a habitualmente de la salud del/de la alumno/a sobre las condiciones de salud que requieran atención sanitaria específica durante su estancia en el centro docente.
 - Proporcionará a la persona coordinadora del centro de salud, en estricto respeto a la normativa que regula la protección de datos, una lista del alumnado escolarizado afectado por problemas de enfermedades crónicas que requiera atención sanitaria específica en el horario escolar, así como los informes médicos de cada uno.
 - En caso de que el/la alumno/a requiera la administración de medicación o alguna otra atención sanitaria durante el horario escolar, y el médico o la médica considere que esto lo puede realizar una persona sin titulación sanitaria, presentados los anexos IV y V por parte de la familia o representantes legales, organizará la custodia, el acceso y la administración de medicamentos con la colaboración de todos los/las profesionales del centro educativo y atenderá las indicaciones establecidas por el médico o la médica en el anexo IV.

Los centros educativos, en virtud de su autonomía y en estricto respeto a la normativa que regula la protección de datos, podrán avanzar estas primeras actuaciones en función del calendario de matrícula.

Cuando a lo largo del curso se incorpore al centro educativo un alumno nuevo o una alumna nueva que requiera atención sanitaria específica, la persona responsable de la dirección del centro educativo lo comunicará a la persona coordinadora del centro de salud para que se proceda a la valoración de las necesidades del/de la alumno/a y se elabore el protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo.

6.2 Detección de necesidades y elaboración del protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo
Tercera semana de septiembre

- *Durante la tercera semana del mes de septiembre, la persona coordinadora del centro de salud y la coordinación de enfermería del centro de salud:*
 - Valorarán las necesidades de atención sanitarias del alumnado con enfermedades crónicas de cada centro educativo, y pedirán la información clínica necesaria en cada caso.
 - Siempre que sea posible, la valoración de necesidades se hará en el centro educativo, para evitar el desplazamiento del alumnado. Cuando tenga que realizarse en el centro de salud, el alumnado estará acompañado por su familia, representantes legales o persona en quien deleguen.
 - Establecerán una atención al alumnado que lo requiera en cada centro educativo de su ámbito. Se procurará que esta atención sanitaria interrumpa lo mínimo posible el horario escolar del alumnado afectado.
- *El protocolo para la prestación de atención sanitaria específica del centro educativo incluirá la información correspondiente a:*

- Datos de identificación del centro educativo
- Datos de identificación del centro sanitario
- Curso escolar
- Datos de identificación de cada alumno/alumna: nombre, apellidos, SIP
- Diagnósticos
- Atención sanitaria específica a prestar a cada alumno/alumna
- Alerta escolar (sí/no)
- Actividades a realizar por los/las profesionales sanitarios/as: recursos destinados, tiempo de dedicación y horario de atención
- Alta de la atención cuando no sea necesaria la prestación de la atención sanitaria específica
- Observaciones
- Datos de identificación y firma de la persona coordinadora del centro de

salud

- Datos de identificación y firma de la persona coordinadora de enfermería
- Datos de identificación y firma de la persona responsable de la dirección del centro educativo

- *La persona coordinadora del centro de salud*, para garantizar una atención sanitaria específica óptima en los centros educativos, llevará a cabo al menos las actuaciones siguientes:
 1. Ponerse en contacto con la persona responsable de la dirección del centro educativo para facilitarle el protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo que se haya establecido.
 2. Enviar copia a la persona responsable de la dirección de atención primaria del departamento de salud, quien lo comunicará a la Dirección General de Asistencia Sanitaria.

6.3 Organización del protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo
Cuarta semana de septiembre

- *Durante la última semana del mes de septiembre, la persona coordinadora del centro de salud y la persona responsable de la dirección del centro educativo:*
 - Organizarán el desarrollo y la implementación del protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo para el curso escolar.
 - Cumplimentarán el registro de alerta escolar (anexo III).
 - De acuerdo con las necesidades sanitarias detectadas, planificarán la formación sanitaria específica a los/las profesionales de los centros educativos.
 - Preverán acciones de sensibilización y medidas organizativas en el centro educativo.

6.4 Implementación de la atención sanitaria específica en centros educativos Durante el curso escolar

- *La persona responsable de la dirección del centro educativo:*
 - Comunicará a la persona coordinadora del centro de salud de referencia cualquier cambio en la situación del alumnado de su centro que implique la necesidad de modificar el protocolo para la prestación sanitaria específica del centro educativo, para adaptarlo a las necesidades reales del centro.
 - Custodiará el registro de administración de medicamentos u otra atención sanitaria (anexo VI), que conservará los datos históricos y permitirá conocer con claridad las necesidades de atención sanitaria del alumnado actual.
- *La persona coordinadora del centro de salud y la persona responsable de la dirección del centro educativo:*
 - Implementarán las acciones formativas, de sensibilización y organizativas que se hayan determinado.
- *El personal del centro educativo:*
 - En caso de duda en la administración de medicamentos, tal como se refleja en el diagrama de flujo del apartado 8.3, se dirigirá a la familia, al centro de salud de referencia o al teléfono 112, si es el caso.
 - Registrará la administración de medicamentos u otra atención sanitaria (anexo VI).
 - Ante una urgencia sanitaria, la persona del centro educativo que esté presente tendrá que hacerse cargo de la primera actuación y seguir el procedimiento establecido en el diagrama de flujo del apartado 8.2, el cual estará incluido en el Reglamento de régimen interior del centro.

Actuación ante una situación de urgencia sanitaria:

1. Llamar al 112.
 - a) Indicar que se trata de una “Alerta Escolar”, cuando es una urgencia por enfermedad crónica (asma, diabetes, epilepsia o alergia), o que se trata de una situación repentina.

b) Indicar al 112 la localización de la urgencia: dirección del centro y persona y teléfono de contacto.

c) Datos médicos del alumno o de la alumna y síntomas y signos que presenta (consciente, inconsciente, dificultad respiratoria, heridas, etc.).

d) Seguir las indicaciones del 112 o, en caso de derivación del 112, las indicaciones médicas del Centro de Información y Coordinación de Urgencia (CICU), que dará las pautas de actuación e indicará el envío de servicios sanitarios al lugar, o si procede, el traslado del alumno o de la alumna al centro de salud, entre otras.

2. Avisar a la familia.

6.5 Evaluación

La aplicación de la atención sanitaria específica en el centro educativo se valorará en la memoria final de curso, e incluirá, si procede, propuestas de mejora para el curso siguiente.

7. BOTIQUÍN ESCOLAR

Aunque la legislación no obliga a la equipación con un botiquín reglamentario a ningún centro educativo, sería recomendable tener uno.

Condiciones:

- Que haya una persona responsable encargada de revisar y reponer el botiquín después de su uso; de evitar la acumulación de productos innecesarios o en mal estado, caducados, etc., y de comprobar que todo el material está ordenado y tiene un etiquetado adecuado.
- Que esté ubicado en lugar visible, sin cerradura y fuera del alcance del alumnado.
- Que la conservación y custodia de los medicamentos se ajuste a las indicaciones establecidas en la prescripción médica.

Será visible una pegatina con:

1. El número de teléfono de emergencia 112,
2. el número del centro de salud de referencia y
3. la dirección y el teléfono del centro educativo.

Todo el personal del centro educativo debe conocer la localización exacta del botiquín y el material que incluye.

Contenido recomendable:

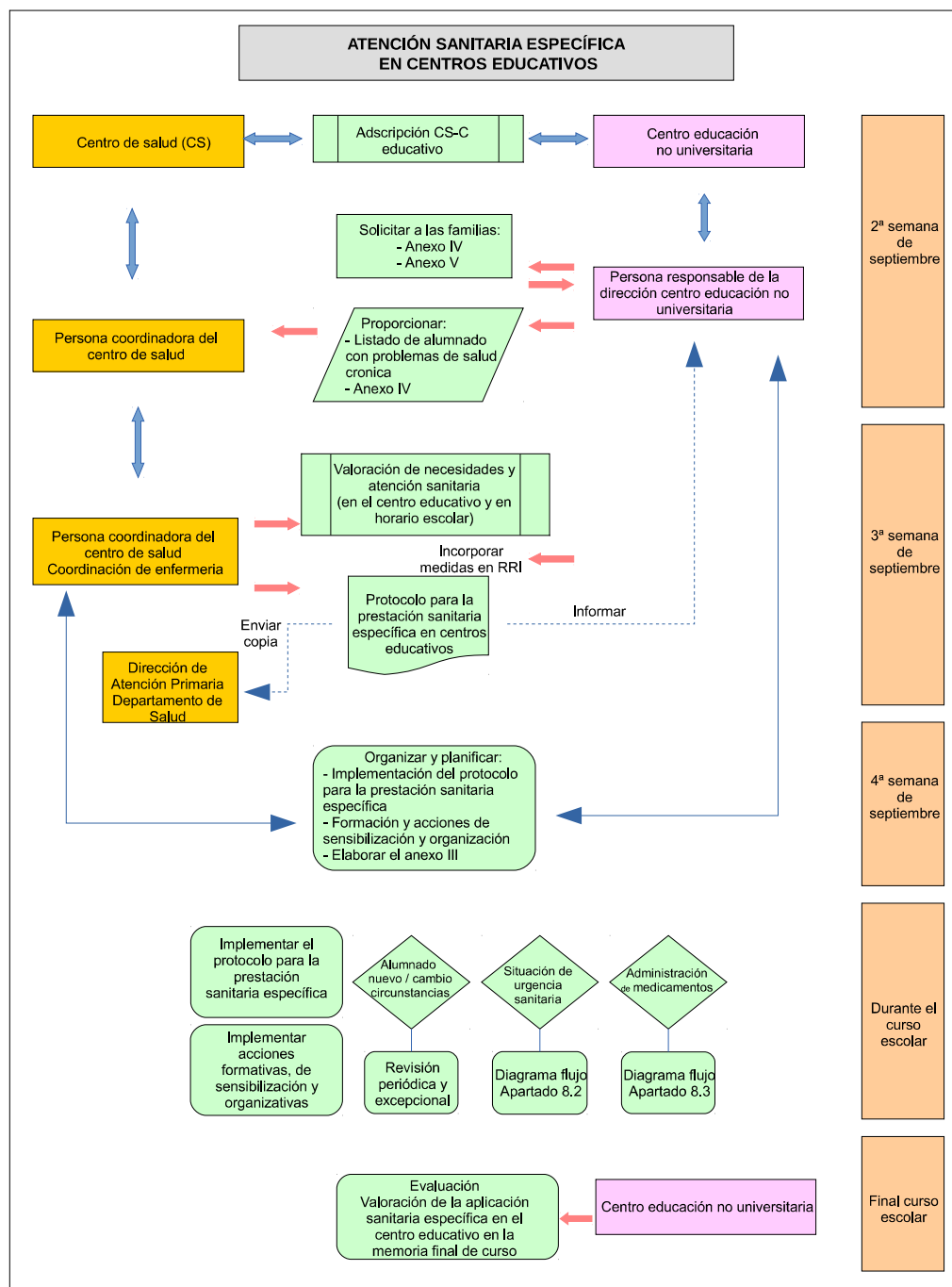
- 1 envase de agua oxigenada (250 ml)
- 1 envase de clorhexidina (100 ml)
- 1 envase de tul graso
- 1 envase de gasas estériles
- 4 vendas (2 vendas de 5x5 y 2 vendas de 10x10)
- 1 esparadrapo
- 1 envase de tiritas
- 1 torniquete o goma para hacer compresión
- Guantes estériles de un solo uso
- Unas pinzas y unas tijeras

Si se decide incorporar algún medicamento, incluir un envase de pomada antiinflamatoria y un envase de pomada para quemaduras.

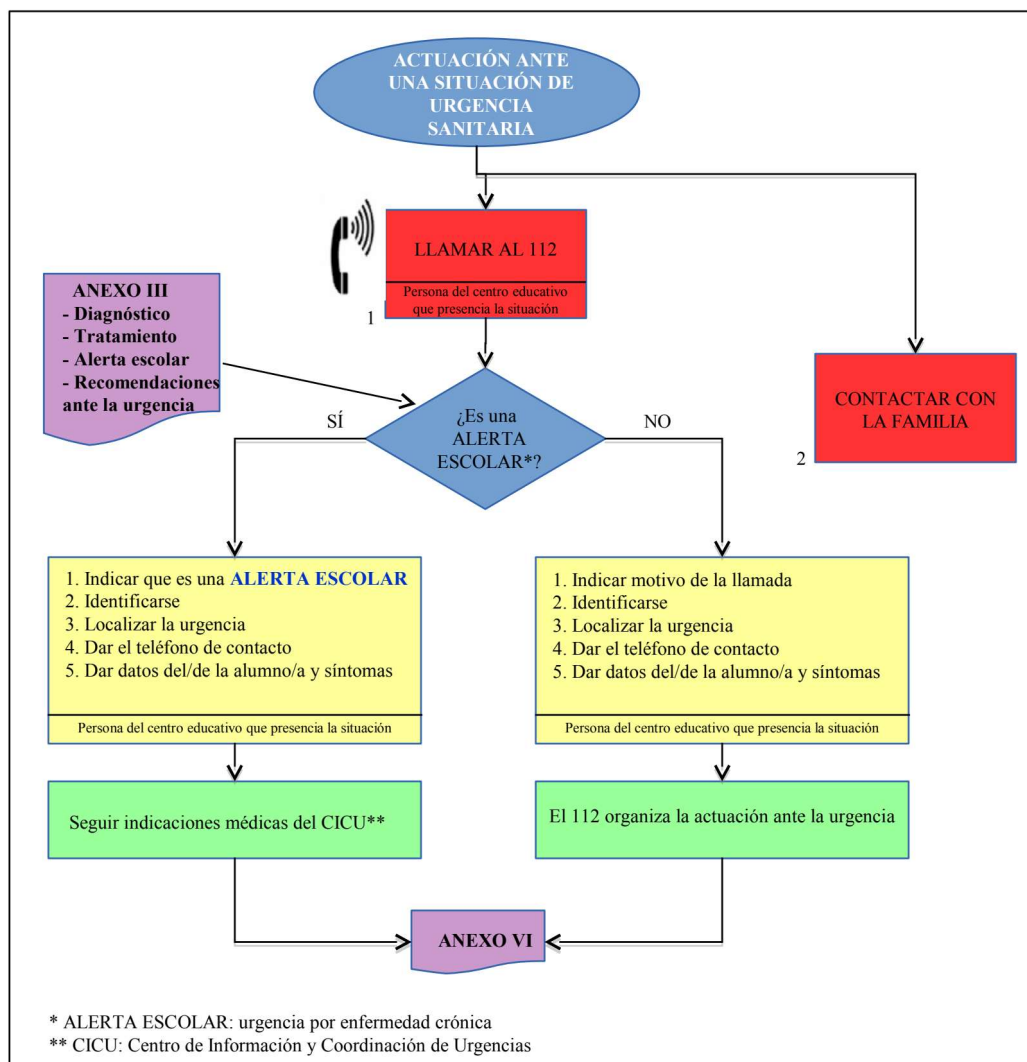
8. DIAGRAMAS DE FLUJO

8.1 Atención sanitaria específica en centros educativos

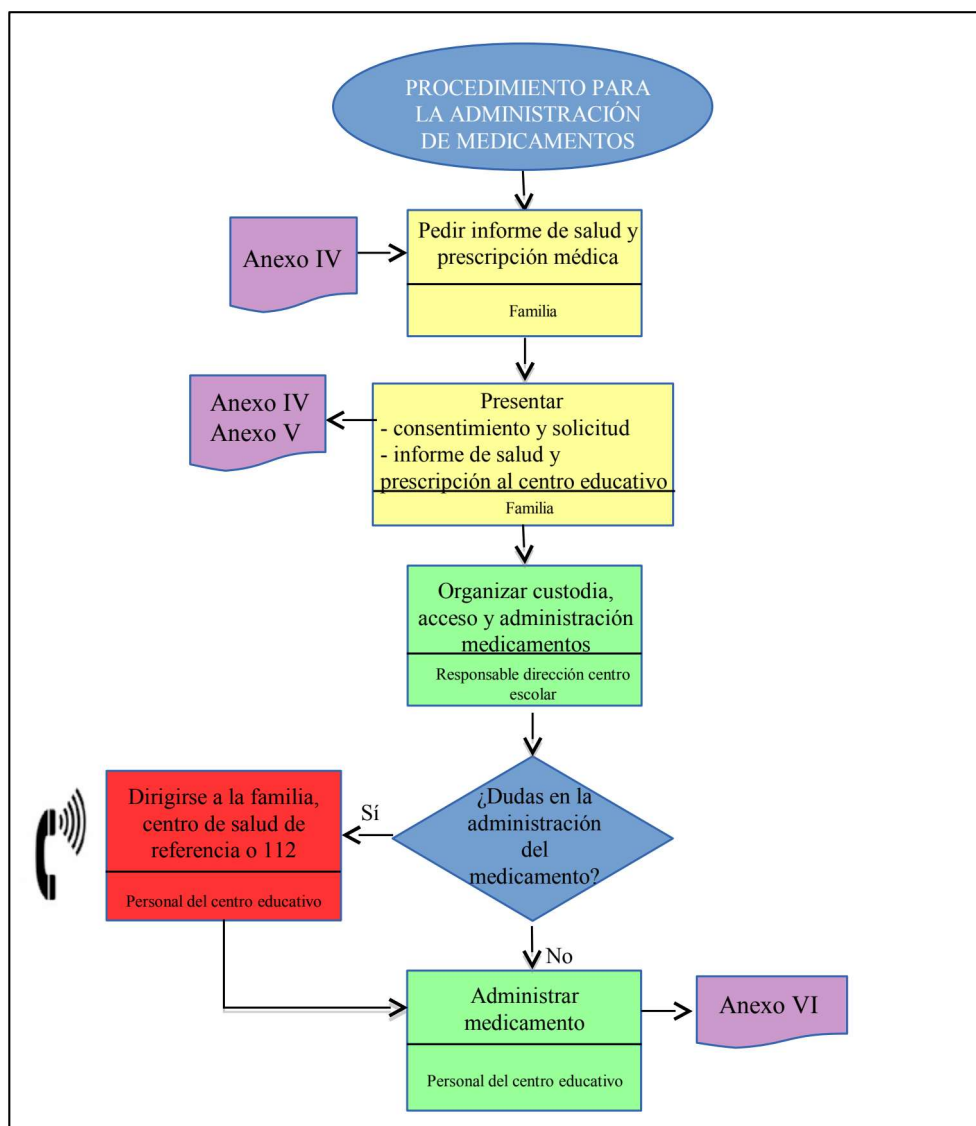

8.2 Procedimiento de actuación ante una situación de urgencia sanitaria

8.3 Procedimiento para la administración de medicamentos

9. REGISTROS

1. Anexo III. Registro de alerta escolar.
2. Anexo IV. Informe de salud y prescripción médica para la administración de medicamentos en horario escolar.
3. Anexo V. Consentimiento informado del padre, madre o tutor/a legal y solicitud a la persona responsable de la dirección del centro para suministrar medicación u otra atención sanitaria en horario escolar.
4. Anexo VI. Registro de administración de medicamentos / atención sanitaria específica.

10. ANEXOS

(Se adjuntan)

ANEXO I

DEFINICIONES

ENFERMEDAD CRÓNICA

Trastornos orgánicos y funcionales que obligan a una modificación de la manera de vivir del individuo, y que han persistido y es probable que persistan durante mucho tiempo.

PROTOCOLO PARA LA PRESTACIÓN DE ASISTENCIA SANITARIA ESPECÍFICA EN CENTROS EDUCATIVOS

Procedimiento diseñado para la prestación de la atención sanitaria específica al alumnado que la necesite en cada centro educativo, elaborado en colaboración por el centro de salud de referencia y la dirección del centro educativo, adscrito a su ámbito.

URGENCIA SANITARIA

Una urgencia sanitaria es una situación de salud que se presenta repentinamente, requiere atención o tratamiento inmediato y lleva implícita una alta probabilidad de riesgo para la vida, si no es atendida.

ALERTA ESCOLAR

Se entiende por alerta escolar aquella urgencia sanitaria producida por una complicación de alguna de las enfermedades crónicas (asma, diabetes, epilepsia o alergia).

ANEXO II

MARCO NORMATIVO

- Código Penal: artículos 195, 196 y 412.
 - Artículos 195 y 196 (relativos a la omisión del deber de socorro).
 - Artículo 412 (relativo a la desobediencia y denegación de auxilio).
- Código Civil: artículos 1104, 1902 y 1903.
 - Artículo 1104 (relativo a la naturaleza y efecto de las obligaciones).
 - Artículos 1902 y 1903 (relativos a las obligaciones que nacen de culpa o negligencia).
- Ley 40/2015, de 1 de octubre, de régimen jurídico del sector público: capítulo IV «De la responsabilidad patrimonial de las administraciones públicas», artículos 32 a 37.
- Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana.
- Ley 8/2018, de 20 de abril, de la Generalitat, de modificación de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de Salud de la Comunitat Valenciana.
- Ley Orgánica 1/1996, de 15 de enero, de protección jurídica del menor, de modificación parcial del Código Civil y de la Ley de enjuiciamiento civil: artículos 12 y siguientes.
- Orden de 29 de julio de 2009, de la Conselleria de Sanidad, por la que desarrolla los derechos de salud de niños y adolescentes en el medio escolar.
- Reglamento (UE) 2016/679 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 27 de abril de 2016, relativo a la protección de las personas físicas en cuanto al tratamiento de datos personales y a la libre circulación de estos datos y por el que se deroga la Directiva 95/46/CE.

[illegible]

ANEXO IV
INFORME DE SALUD Y PRESCRIPCIÓN MÉDICA PARA LA ADMINISTRACIÓN DE
MEDICAMENTOS EN HORARIO ESCOLAR

DATOS DEL ALUMNO / DE LA ALUMNA:

DIAGNÓSTICO:

TRATAMIENTO:

El alumno / la alumna debe recibir en horario escolar la siguiente medicación:

Medicación (nombre comercial del producto)	Dosis	Hora de administración	Procedimiento/ vía para su administración	Duración del tratamiento	Indicaciones específicas sobre conservación, custodia i administración del medicamento

Recomendaciones de actuación y otras observaciones:

Facultativo o facultativa que prescribe el tratamiento:

Fecha:

Firmado

Núm. colegiado/colegiada:

ANEXO V

CONSENTIMIENTO INFORMADO DEL PADRE, MADRE O TUTOR/A LEGAL
Y
SOLICITUD A LA PERSONA RESPONSABLE DE LA DIRECCIÓN DEL CENTRO
PARA SUMINISTRAR MEDICACIÓN
U OTRA ATENCIÓN SANITARIA EN HORARIO ESCOLAR

Sr./Sra. _____
con NIF: _____, con domicilio a los efectos de notificación en

localidad _____ CP _____ provincia _____
teléfonos _____ / _____ / _____
correo electrónico _____
padre, madre, tutor / tutora legal del/de la alumno/alumna
_____ del curso _____ grupo _____
del centro educativo _____
de la localidad de _____

Indica que ha sido informado/a por el médico / por la médica, Sr./Sra.

colegiado/colegiada núm. _____ de todos los aspectos relativos a
la administración de la medicación prescrita al alumno/a la alumna en horario escolar y da
su consentimiento para su administración en el centro educativo por el personal no
sanitario, y

SOLICITA

A la persona responsable de la dirección del centro educativo que arbitre los
medios necesarios para administrar la medicación / la atención específica, según la
prescripción e indicaciones médicas que se adjuntan.

Esta autorización podrá ser revocada previa comunicación escrita a la persona
responsable de la dirección del centro docente.

Documentación que se aporta (OBLIGATORIO): informe de salud y prescripción médica para la administración de medicamentos en horario escolar (anexo IV).

_____, _____, de _____, 20____

Firmado _____

NIF _____

[illegible]